

מעשלה ב, דרך בורמה

ש"ר מפא"י שיצאו לנכר או לחופשה ממור שכת בארץ השאירו מאחוריהם ירושה אכזרית: גרעון של 25 מיליון ל"י בתקציב

מתנפש דוד בן-גוריון מאחור, צרות

כתב אבא אבן לאחד ממנהיגי מפא"י: יש לדרוש מראש הממשלה כי לא ימסור הצ"ה הרוח בענייני חוץ מבלי שתאושרנה על ידי שר החוץ ומבלי שבי. ג"י יועץ בראשי המשלחות הדיפלומטיות הישראליות, אם בכלל רצוי לתת הצהרות כאלה.

כאשר קראו את המכתב הזה במסיבה בלתי רשמית של מנהיגי מפא"י, נפגע ב"י. ג"י, הודיע: אמסור הצהרות על מה שארצה ולמי שארצה. אינני מוכן להחזיק בפיקדי ממשלה בחוץ לארץ.

הפתעות הנשיאות. מינויו של פנחס לבון ליוש"עצ"ר לבי. ג"י, היה למורת רוחם של רבים מאנשי המפלגה שלא היססו להחליף פו בלוי אשכול. ב"י, שאינו מחבב ביותר אופוזיציה, לא מחוץ למפלגתו ואף לא בחור כה, לא שכן עדיין את המזימה לבחור ב"י נשיא שלא היה מועמד פרטי שלו, החליט להתפטר, זמנית, מתפקיד ראש הממשלה, לתת להחריז לנסות את כוחם. הוא עשה זאת מתוך בטחון כי ייכשלו.

חופשתו הארוכה של ראש הממשלה, מאורע בעל ערך מדיני עצום, באה איפוא כדי ללמד לקח את יריביו במפלגה והן כדי להכריח את הציונים הכלליים לקבל בגלוי על אחריותם התפתחות העניינים בחודשים הקרובים. הצלחת התפתחות זו או כשלונה יקבע את גורל הציונים הכלליים בכנסת השלישית.

המדינה; העלאתם ההכרחית של מצרכים ושרותים; בטול הפקודת בענפים שונים, דבר שיביא בעקבותיו מבוכה בקרב היצרנים והיצרנים כאחד; תוהו ובוהו בעת העברת סמכויות המנגנון במשרדים שעברו משר אל שר, העברה לא פשוטה ביותר, כרוכה בחי כוכים אישיים ובהתנגשויות בין השרים הח" דשים, ציונים כלליים, לבין ראשי המנגנון, אנשי מפא"י ודתיים.

הפתעות צ"רצ"ל. כאילו לא די בזה, קשה מצב מדינת ישראל גם בשטח הביני לאומי. באמצע החודש יכנס לבית הלכן ב"י ושינגטון נשיא חדש. עם כניסתו חסתיים פרשת יחסי ישראל עם השלטון האמריקאי הדימוקרט, יחסיים אשר היו מבוססים, בדרך כלל, על השפעת גורמים יהודים על הנשיא טרומן. מצב זה עלול להשתנות עתה עם התמורות במשרד החוץ האמריקאי בו תגבר השפעת אילי תעשיית הנפט האוהדיים את העריבים.

יחס אמריקה לישראל עלול להשתנות עתה גם בעקבות בקורו של צ"רצ"ל אצל הנשיא החדש (ראה מכל העולם). בשיחות אלו, ה"י מקדשות בעיקר לבעיית המזרח התיכון, תידון גם בעיית ישראל, וצ"רצ"ל עוד עלול להפ" תיע את משרד החוץ הישראלי.

גם באו"ם טרם התאוששה ישראל מכשלוון חרוץ שנחלה בקשר להצעתה לערוך שיחות שלום עם הערבים. ההצעה נפלה בהצבעה

האם ב"י. ג"י, נוסע לחופש, סימן שתהייה צרות! "נאנת פקיד ממשלה טרוד בירושלים. הוא היה רק אחד מרבות שניסו, השבוע, לפענח את החידון הלאומי הגדול: מדוע הכריז דוד בן-גוריון במפתיע שהוא יוצא לחופשה ממושכת, אף כי לא עברו חודשים רבים מאז חופשתו האחרונה? בשיבות האחרונות בכנסת, בשעת המאבק על הנשיא ארת והמשלה החדשה, שפע ב"י. ג"י, מרץ וטוב-לב. הוא לא נראה כאדם הזקוק לחופ" שח דחופה, ביהוד לא בשעה שגם שאר חברי הממשלה העיקריים הסתלקו מן הבמה. גם משה שרת, שר-החוץ ומספר 2 בין שרי מפא"י, גילה תאוות נסיעות בלבן, נסע לראנגון, בירת בורמה (אף כי תחילה נקבע שפנחס לבון יסע לשם). המטרה הגלויה: לייצג את מפא"י בוועידת המפלגות הסוציאליסטיות. המטרה הפחות גלויה: שרת, כמו בן-גוריון, השתעשע מזמן ברעיון של גוש אסייתי — רעיון יפה כשלעצמו, אך בלתי מציאותי כשמטפלים בו כבמשחק. אותה שעה ממש נעלם גם מספר 3: דב יוסף. לעומת ב"י. ג"י, שהסכים לבלות את חופשתו בארץ אך איים לעבור לחוץ-לארץ אם יטרדו אותו, הניח יוסף מראש שיטרדו, נסע ישר לצרפת.

מה היה פשר "דרך בורמה" פת-אומית זו? את מה באה לעקוף?

מ"מ ראש-ממשלה אשכנזי מלפנים, צרות

למועד אחר. היא תתקיים כאשר הדבר ישא חן מלפני הזקן.

דרכי אדם

מיליון מי יודע?

העגלה עשתה את דרכה בבון הרץ, עצרה ליד שלט: "אזב שכטר, חברה קבלנית, רמת-גן". העגלון, נמוך קומה ושמן ירד ממושבו, התבונן בעצב בפדחתו הזקנה, הרהר בחייו הקשים: עבודה מפרכת, צירף רעוע, אשה הנאלצת ללכת לעבוד בבית-חרושת במקום לטפל בילדתה. אך העבודה היתה רבה והעגלון, שלמה בליזובסקי, לא יכול להרשות לעצמו ביטול זמן ממושך. בעזרת פועל העמים את חמרי הבניין, העביר אותם בעגלה לקצה המושבה. בדרך החליט: הוא יחדל להיות עגלון, ינסה לעשות עושר בעסק הבניין.

למחרת היום נכנס אל משרד שכטר, שהיה דחוק בכסף, הציע לו את כל חסכוניותו תמורת שותפות בעסק. השנים לחצו ימים; בליזובסקי הפך להיות קבלן.

מה שאירע לאחר מכן מזכיר עלילתו של טרט הוליבוודי. בליזובסקי היה לא רק בעל כשרון ארגוני ועסקי, אלא גם בר מזל. תוך תקופה קצרה עלה לגדולה: הוא ויתר על עבודתו פשוטת, לוח סכומי כסף גדולים בבנקים, החל מקים בניינים של ממש, זוהר לו פופולריותה של רמת-גן, שהלכה וגברה אותו זמן, והוא הצליח בלא קושי למכור את הדירות שבנה למאות משפחות. מחזור

המנהל הקשיש והשמרני בעל העבר הציוני העשיר למשה פרלמן הצעיר, רכ"המרץ והאגלורססטי מצא חן בעיני עובדי קול ישראל — צעירים ברובם, ועם הכנסו לתפקידו התייעץ עם נדיאל אנרייט, בוגר גימ' נסיה הרצליה שעזב את הארץ בגיל צעיר והפך מומחה אמריקאי לשידור, הרצון היה טוב, דמות חדשה לשרות השידור. הרצון היה טוב, באומץ לב רב הרחיק משה פרלמן את ה" תוכניות הכבדות, המעשמות, העביר חלק מהן לתוכנית מקבילה.

היה זה נצחון בסבוב ראשון. בסבוב השני הפעילו קבוצות הלחץ השונות, הראות זכות לעצמן להופיע בשידור ללא כל התחשבות אם מה שיש להן לומר מענין את המאזין או לא. משה פרלמן לא יכול היה לעמוד בפניהם; הלחץ בא מהחלונות הגבוהים. תוך זמן קצר חזר הכל להיות כמעט כש" היה. השעמום הסתכן לאט, אבל בבטחון. גותרו רק תוכניות ספורות אשר חודשו בה" לחה, עדיין לא מתו.

אילו חי שרות השידור בחלל ריק יכול היה להיות טוב לכל המעוניינים (פרט למאזין, כמובן). אלא שהתנכלו לו משרד האוצר וועדת היעול הממשלתית אשר גרמו לכך שמטעמי חסכון כספי יפוטרו, בדיק שנה אחת לאחר שמש פרלמן קיבל את המשרות, 15 מעוב" השרות. אילו היו הפיטורים פוגעים רק באנ" שים מסוימים, לא היה הדבר גורא, אבל מגמת הצעד הזה היה בסולן של משרות אשר נראו מיותרות ליוסף בן פורת, מראשי המנהלה של משטרת ישראל, שהיה חבר ועדת היעול, טיפל ביעול קול ישראל.

השאלה הנשאלת כיום במסדרונות שרות השידור: מתי תמנה משה פרלמן למפקח הכללי של משטרת ישראל?

המשק

כאשר ישא הדבר חן

בכל פעם שקרב מועד האסיפה הכללית הדו-שנתית של התאחדות בעלי התעשייה, מתעוררת לתחייה קבוצת אנשי אופוזיציה מושבעים, השואפת למגר את מה שהיא מכנה בתואר "שלטון העריצות" במרכז ההת" אחרות, ברחוב מונטיפיורי 13, תל-אביב.

נשמעים באספה נאומים תוקפניים אחדים. אבל הסערה שוככת תמיד עם העלאת הצעות הוועדה המתמדת. לבבות מתנגדי אריה (הזקן) שנקר, יו"ר ההתאחדות מתרככים, הכל מס' תים בהפי אנד.

לפני שנתיים נודעוה ההתאחדות. חבר הנשיאות מקס רוזן, יצרן טקסטיל, התפטר מנשיאותה, הסתגר בתוך עסקיו. היתה זו בדידות מזהירה. פעמיהם של כל הבלתי מרוצים ממדיניות נשיא ההתאחדות הופנו לביתו של רוזן. "הוליכו לקרב — אנחנו אחריך", התחננו בפניו אנשי האופוזיציה. אבל מקס רוזן לא רצה בהתמודדות עם שנקר הישיר, שמספר שנותיו גדול כמעט פי שנים משנותיו שלו.

באספה הכללית לפני שנה נשמעו דברים חריפים נגד "שלטון העריצות". לרגע נדמה שיפול דבר. הדבר: אריה שנקר. אבל חסרה האישיות המרכזית באופוזיציה, מקס רוזן תקות המתנגדים, נשאר אדיש. רק עיניו ננע' צו בכסא אדיר, הוא לא רצה במהפכה, לא דרש שעל סדר יומה של האספה תועלה שאלת בחירות חדשות לנשיאות.

תקנה טכנית. בשבועות האחרונים השתנה המצב. היה נדמה שחלה תמורה רצינית. הקרב נשבר ומקס רוזן נכנע ללחץ מע' ריצוי, הסכים ששמו יכלל ברשימת אנשי האופוזיציה שהתארגנו לקראת האספה הכללית הקרובה.

בראש האופוזיציה עמדו הפעם אנשי תע" שיה בעלי עבר צבאי גדול. ביניהם: דוד דונסקי, לשעבר ראש ההסתדרות הציונית בדרום אפריקה, ונתן דובינר. קבוצה זו קבעה מטה כללי במלון קסה"ד, תל-אביב, החלה מעבודת, לפי כל כללי התיכסוס הצ" באיים, תכניות מפורטות לקראת ההתמודדות המכרעת.

כמו כל צבא מודרני, גם לאופוזיציה בהת" אחרות בעלי התעשייה סיסמאות דימוקרטיות: "לטהר את האוויר ולהחזיר נוהג דימוקרטי בבית התעשייה". נקודה אחרת העיר שה אותה דומה לצבאות של ממש היא הח" לטתה הנהיגה לה, מאבק עד הסוף.

תכלית המאבק המידית: להוריד מכסאו את הנשיא הישיר, לכוון נשיאות פחות מתירנה יותר תוקפנית.

אולם אריה שנקר אינו תכססן פחות טוב. כמצביא בעל נסיון ידע שבחירת הזמן לקרב חשובה עד מאד. עלולה להביא לנצחון מכ' ריע אפילו נוכח כוחות גדולים. התוצאה: בשל תקלה טכנית נדחתה האספה הכללית

בנין על מנת שימכור חלק מהם, יקציב את השאר לצרכי השכון. משחור לארץ נוכח כי החמרים נמכרו ברווחים קלים, נוצלו למטרות בנין אחרות.

בינתיים עלו המחירים ב"500%, בליזוב" סקי לא יכול לעמוד בהתחייבויותיו אלא תוך הפסד של מאות אלפי לירה, סכום גדול מדי, אפילו לגבוי.

הוא בקש מהעיריה סכום נוסף על זה שכבר קיבל. עיריית רמת-גן שבגתה מה" משתכנים את הכסף, מסרה אותו לקבלן. אבל בליזובסקי שוב לא עמד בדבריו. המצב היה ביש. על מגרשיו הרבים לא קפצו הקונים, הכסף אול מן הקופה השמנה, בבנקים החלו נעזרים שטרות שלא נפרעו.

השבוע ערכו המשכנים, רובם חברי צ. כ. וחרות, הפגנה סוערת נגד נציגיהם בעיריה. הם השביתו את העבודה במשרדיה, הטיחו כלפיהם האשמות כבדות. אך העיריה היתה אין אונים: העלבות אותה נתן הקבלן עתה על 325 אלף לירות. כדי לסיים את השיכון דרושים 900 אלף. מייכן תיקח את היתר? אך המפגנים לא אבו לשמוע, טענו כי השקיעו "את כל כספם ודמם", דרשו, בצדק, את המגיע להם.

הסערה שקמה שככה בעזרת שלשים שוט" רים שפזרו את הקהל המגון, נאלצו לאסור שמונה אנשים שהתנגדו בכוח לחוק, ביניהם גם שוליתו של סגן ראש העיר, יונה איתן. (המשך בעמוד 10)

(* 300000 ז"ל.